

Cuprins

<i>Un stareț și autobiografia lui</i> (pr. Elia Citterio)	5
<i>Posteritatea românească a paisianismului și dilemele ei</i> (diac. Ioan I. Ică jr)	57
<i>Odiseea editării scrierilor paisiene</i> (diac. Ioan I. Ică jr)	87

I

AUTOBIOGRAFIA UNUI STAREȚ	105
1. Motivul scrierii autobiografiei	105
2. Copilăria și familia	106
3. Elev la Academia din Kiev	108
4. Vizita la schitul Kitaev	112
5. Lavra Peșterilor din Kiev	115
6. Intenții cu privire la viața monahală	116
7. O nouă vizită la schitul Kitaev	117
8. O lecție duhovnicească la schitul Kitaev	122
9. Îndrăgostit de Liturghia în limba română	124
10. Renunță la studiile teologice	125
11. Reîntors la Poltava comunică mamei hotărârea sa . .	129
12. Prietenul Dimitri nu-și ține cuvântul	132
13. Călătorie primejdioasă spre Cernigov	136
14. Trimis la mănăstirea Liubețki	139
15. Frate la mănăstirea Liubețki	141

16. Copiază „Scara” Sfântului Ioan Scărarul	144
17. Între generozitate și conștiință	145
18. Pleacă de la mănăstirea Liubețki	148
19. Fuga dincolo de graniță	149
20. O întâlnire neașteptată	150
21. Prin Ucraina înapoi spre Kiev	153
22. Un martir ortodox al uniației	155
23. La sihistrul Isihie în Munții Moșenski	157
24. La mănăstirea Medvedovski	162
25. Primit în monahism	163
26. Refugiat la Kiev, se stabilește la Lavra Peșterilor . . .	167
27. Povățuit să evite băuturile spirtoase	169
28. Durerea mamei după plecarea sa	172
29. Vedenia mamei	174
30. Nevoitori din Lavra Peșterilor	176
31. I se prezice că va părăsi Lavra Peșterilor	179
32. Pregătiri pentru plecarea în Moldova	183
33. O întâmplare neprevăzută	186
34. Se desparte de prietenul Alexie	189
35. Starețul Mihail	190
36. La schitul Dălhăuți	193
37. La schitul Trăisteni	194
38. Paisie „brutar”	197
39. Întâlnirea cu starețul Vasile	200
40. „Istoria” prietenului Alexie	203
41. Așteptare dezamăgită	209
42. Viața la schitul Trăisteni	210
43. Nu se trezește odată la utrenie	212
44. La schitul Cârnu	214
45. Câțiva nevoitori de la Cârnu	217
46. Produsele agricole ale schitului	220

VIAȚA CUVIOSULUI STAREȚ PAISIE

SCRISĂ DE MITROFAN SCHIMONAHUL	223
1. Spre Sfântul Munte	223
2. Nevoințe ascetice la Athos	228
3. Începuturile obștii paisiene	229

4.	Mutarea la chilia Sfântul Constantin	234
5.	Întemeierea schitului Proorocul Ilie	237
6.	Un potrivnic al rugăciunii isihaste	239
7.	Soborul paisian se stabilește la Dragomirna	242
8.	Viața la Dragomirna	247
9.	Învățător și povățuitor duhovnicesc	250
10.	Nevoințele duhovnicești ale monahilor paisieni	255
11.	Dezordinile războiului ruso-turc (1768–1774)	258
12.	Soborul paisian nevoit să se mute la Secu	261
13.	Greutăți și strâmtorări la Secu	265
14.	Vodă Moruzi îi dă lui Paisie mănăstirea Neamț	268
15.	Paisie nu primește oferta lui vodă	273
16.	Paisie se supune voinței lui vodă	275
17.	Înflorirea Neamțului sub ocârmuirea lui Paisie	282
18.	Hramurile la Neamț și la Secu	283
19.	Școala de traduceri patristice de la Neamț	285
20.	O spinoasă chestiune dogmatică	288
21.	Un nou potrivnic al rugăciunii lui Iisus	293
22.	Alt război ruso-turc (1788–1791)	294
23.	Nostalgia după „raiul” de la Dragomirna	297
24.	Paisie, traducător din Sfinții Părinți	302
25.	Virtuțile duhovnicești și morale ale lui Paisie	303
26.	Comparație între Paisie și Părinții din vechime	307
27.	Reamintirea primelor experiențe ale lui Paisie	310
28.	Comparație între Paisie și Cuviosul Antonie Pecerski	314
29.	Paisie asemenea filozofilor atenieni	315
30.	Harisme mistice ale Cuviosului Paisie	316
31.	Minuni ale Cuviosului Paisie	318
32.	Viața duhovnicească în obștea paisiană	324
33.	Ierarhii moldoveni Iacob și Veniamin și obștea paisiană	326
34.	Părintele Onorie spițerul	330
35.	Portretul Cuviosului Paisie	330
36.	Sfârșitul Cuviosului Paisie	331
36a.	Sfârșitul Cuviosului Paisie, după „Viața” lui Isaac	335
36b.	Sfârșitul Cuviosului Paisie, după „Viața” lui Grigorie	336
37.	Epilogul „Vieții” lui Platon	338

II

Viața starețului Paisie scrisă de Vitalie Monahul	343
Viața starețului Paisie scrisă de Grigorie Dascălu	359

III

Cronica sfârșitului pământesc și îngropării starețului Paisie	381
— Cuvântul de îngropare (de Isaac Dascălu)	385
— Cuvântul de întâmpinare la episcopul Veniamin Costachi (de Isaac Dascălu)	394
— Cuvânt deasupra mormântului (de Isaac Dascălu)	397
Tânguire la mormântul starețului Paisie (de Ioan Diakovski)	409

IV

Slujba Sfântului Cuviosului Paisie (de Ioan Diakovski)	415
--	-----

V

Așezământul vechi de la Dragomirna (1626)	451
Așezământul paisian de la Dragomirna (1763)	459
Așezământul paisian de la Secu (1778)	485
Așezământul pentru Neamț și Secu (1843)	495

VI

Observații oficiale pe marginea jalbelor starețului Gherasim Miron (1858)	527
Adresa Ministerului Cultului și al Învățăturii Publice (1858)	539

Finalul raportului comisiei de anchetă (1858) 543

Apelul mitropolitului Iosif Naniescu (1888) 547

*

Starețul Paisie: epoca și contemporanii lui 555